

GRČIJA

Aleš Božnik

Jan Geršak

3.c

SPLOŠNE ZNAČILNOSTI

- **Obmorska država** na skrajnem jugu **Balkanskega polotoka**
- na kopnem na zahodu meji na **Albanijo**, na severu na **Makedonijo** in **Bolgarijo** ter na vzhodu na **Turčijo**; po morju pa jo z vzhoda obliva **Egejsko morje**, z zahoda in juga pa **Jonsko** in **Sredozemsko morje**
- zibelka zahodne **civilizacije**
- razdeljena na **13 regij**, ki se delijo v **54 prefektur**, in **eno avtonomno območje**: Atika, Osrednja Grčija, Osrednja Makedonija, Kreta, Vzhodna Makedonija s Trakije, Jonski otoki, Severni Egej, Peloponez, Južni Egej, Tesalija, Zahodna Grčija, Zahodna Makedonija in avtonomno območje Sveta Gora (Gora Athos).
- uradni jezik države je grščina.
- meri približno **732.000 km²**,
- leta 2010 pa je imela približno **11 milijonov** prebivalcev.
- **dve tretjini prebivalstva** živi v mestih.
- **98 odstotkov** Grkov je pripadnikov **pravoslavne cerkve**, ostalo pa so **muslimani, katoliki, protestanti** in **židje**.
- glavno mesto Grčije so **Atene**. V njih živi 3.2 milijona ljudi.

POLITIČNA UREDITEV

- Grčija demokratična in parlamentarna predsedniška republika
- predsednika države vsakih pet let izvoli parlament
- po zadnjih ustavnih spremembah pa ima posvečeni le še reprezentativno vlogo

Predsednik države: Karolos Papoulias

Predsednik vlade: Antonis Samaras

- zakonodajni organ je enodomni parlament z naj 300 poslanci, izvoljenimi za 4 leta na splošnih volitvah.

HIM

- <http://www.youtube.com/watch?v=jwbnx-8alfI>

DELITEV IN LEGA

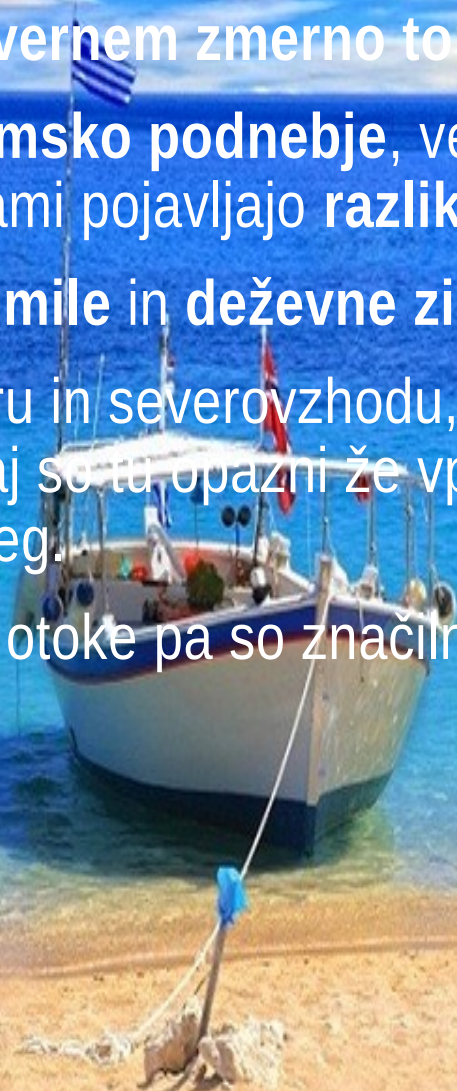

- **Grčijo delimo na tri glavna območja:**
  - celinsko območje s strmimi pobočji
  - močno razčlenjen obalni pas
  - otoke v Jonskem in Egejskem morju
- **Grško ozemlje delimo na tri vodoravne pasove:**
  - **severna Grčija** z Epirom, Tesalijo, Makedonijo, Trakijo
  - **osrednja Grčija** z Atiko, Evbejo, Beocijo, Fokido, Etolijo in Akarnanijo
  - **južna Grčija** s Peleponezom, Kreto in otoki v Egejskem morju
- **Hribi** pokrivajo **tretjino vse površine**.
- **gorska veriga** se nahaja v notranjosti in se imenuje **apeniško Pindsko gorovje**
- Vzporedno z Egejskim morjem se vije veriga, kjer je najvišji vrh te dežele.
- To je **Olimp**, ki se dviga kar 2917 m visoko.
- **Obale na celini**, ki se spuščajo vse do morja, so zaradi **gorskih grebenov**, visoke in razčlenjene v globoko zajedene zalive.
- Grčija ima okoli **3000 otokov**, od tega jih je le 210 poseljenih. Vsi otoki predstavljajo približno petino grškega ozemlja, največji otok pa je **Kreta** (8336 km²). Grška obala je skupaj z otoki dolga kar 15 000 km.
- **Otoki** so raznoliki prav zaradi njihove **geološke sestave**. Na Jonskih otokih najdemo apnenec, na Skirosu, losu in Parosu marmor, na Mikonosu granit in na Santoriniju lava in vulkanske kamenine. Grčija ima okoli 3000 otokov, le 210 jih je
- Glavni reki Grčije so **Alakmon in Pinios**, ki se izlivata v Egejsko morje ter Akheloos in Alfios, ki se izlivata v Jonsko morje.

PODNEBJE

- leži v **severnem zmerno toplem pasu**.
- **sredozemsko podnebje**, vendar se med severnimi in južnimi pokrajinami pojavljajo **razlike**
- značilne **mile** in **deževne zime** ter **topla** in **sušna poletja**
- Na severu in severovzhodu, so pokrajine v notranjosti mrzle, poletja vroča, saj so tu opazni že vplivi celinskega podnebja, v hribih pa je celo led in sneg.
- za južne otoke pa so značilni temperaturni skoki.

PREBIVALSTVO

- 11 milijonov prebivalcev, od katerih je 98% Grkov, 2% pa predstavljajo Romi, Vlahi in Turki
- Naravni prirastek je približno 0,1%
- Prebivalstvo je do konca 60. let 20. stoletja zelo hitro naraščalo, potem pa se je zaradi zmanjšanja rodnosti in izseljevanja v tujino zelo zmanjšalo.
- Prvi pomembnejši val izseljevanja je bil že med turško okupacijo, takrat se je veliko Grkov izselilo v pomembne trgovske prestolnice (Dunaj, Odesa in Aleksandrija)
- Povprečna starost moških je 74,6 leta, žensk pa 79,8 leta.
- Največ je starejšega prebivalstva, še posebno na podeželju.
- Med verstvi močno prevladuje grška pravoslavna cerkev kateri pripada 98% prebivalcev, 1,3% je muslimanov, ostali pa so katoličani ali ateisti.
- Prebivalstvo govori novo grščino, pišejo pa v grški pisavi, ki se je razvila v 5. stoletju pred Kristusom.

POSELITEV

- Grčija je zelo **redko poseljena** država. Najgosteje so poseljene **priobalne ravnice in kotline**.
- Vse večja **urbanizacija** (v mestu živi 66% ljudi) je povzročila **izseljevanje**, posebej z **oddaljenih goratih območij** v kopenskem delu države in tudi z otokov v Egejskem in Jonskem morju.
- Največja zgostitev prebivalstva je v mestni aglomeraciji Atene-Pirej, druga pomembna mestna središča pa so Solun, Patras, Larisa, Volos in Iraklion (Kreta). V samem mestu Atene živi 747.300 prebivalcev, v neposredni okolici pa še 2,5 milijona prebivalcev.

GOSPODARSTVO

- KMETIJSTVO
- RIBIŠTVO
- RUDARSTVO IN ENERGETIKA
- INDUSTRIJA
- POMORSKI SVET
- TURIZEM

STRUKTURA BDP

- Primarni sektor - 5 %
- Sekundarni sektor - 20 %(ladjedelništvo)
- Terciarni sektor - 75 %(turizem)
- Večina prebivalstva živi od kmetijstva in turizma

UPAD BDP RAST JAVNEGA FINANČNEGA DOLGA

...

- 2011 ... 168 % BDP (554 milijard \$)
- 2012 ... 198 % BDP (583 milijard \$)
- (EU n.) 2013 ... 220 % BDP (odpisan del dolga+obresti, zahtevane reforme(EU))
- (svet (USA) n.) 2014 ...BANKROT (državni stečaj)

ŽIVLJENSKI STANDARD

- “Propad” države blaginje
- “Propad” javnega zdravstva
- “Odvzem” dodatkov, nadomestil, pokojnin
- “Krčenje” javnega sektorja ter državnih naročil

GRČIJA ZIBELKA ZAHODNE KULTURE

- - **dežela mitologije**, Grki so si življenje olajšali z mitološkimi zgodbami. Od 14 najpomembnejših bogov je Zevs na najvišjem prestolu, njegova žena Hera, zaščitnica zakonskih stanov, pa tik ob njem;
- - **zibelka zahodne civilizacije** - predstavljajte si, kakšno bi bilo življenje brez Pitagorovega izreka, demokracije, olimpijskih iger, ki razvnemajo ves svet in drugih;
- - **zgodovinska in kulturna zakladnica**, muzeje in ostanke iz antičnih časov lahko najdete za vsakim vogalom;
- - **dežela ljubiteljev športa**, predvsem nogometa, v katerem so Grki tudi že osvojili naslov evropskih prvakov;
- - **prebivališče največjega števila avtohtonih rastlin v Evropi** - od 6000 vrst in podvrst lahko najdete kar 700-750 takšnih, ki jih ne boste srečali nikjer drugje kot le v Grčiji

GRČIJA IN ŠPORT

- Gostiteljica OI (2004, 1896)
- Evropski prvak v nogometu 2004
- Nogomet (Panathinaikos, Olympiacos)
- Košarka (Panathinaikos, Olympiacos)

1996, 1997, 2000, 2002, 2007, 2009, 2011, 2012

VIRI IN LITERATURA

- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Gr%C4%8Dija>
- <http://www.dnevnik.si/svet/1042530854>
- <http://damijan.org/2012/11/22/spor-glede-pomoci-grciji-se-poglablja/>
- <http://www.delo.si/gospodarstvo/makromonitor/grski-dolg-v-prihodnjih-dveh-letih-skoraj-200-odstotkov-bdp.html>
- Geografija za 2. in 3. letnik (Jurij Senegačnik) **Cyclothymia:**

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

